

RAKVERE VALLA SÕNUMID

Nr 3 (173)

Märts 2017

Ilmub alates aprillist 1996

Kuidas edasi?

Vallavanem Aivar Aruja

Jaanuarikuu vallalehes kirjutas volikogu esimees Toomas Rajamäe Rakvere ja Sõmeru valla ühinemisest. Kõik tundus loogiline ning mõistusepärane. Pärast seda on toimunud mitmed sündmused, mis on meie tegevusse toonud uue mõõtme.

15. veebruaril saatis

riigihalduse minister meile Vabariigi Valitsuse (edaspidi VV) määruse eelnõu. Sellekohaselt teeb VV meile ettepaneku „vabatahtlikult“ ühineda Haljala, Sõmeru ja Vihula vallaga. Moodustuks uus vald – nimega Rakvere vald (kogupindala 843,3 km², rahvaarv 9972). Ja see ongi kõik, mis antud VV määruse eelnõus kirjas on. Sellega on küll kaasas pea 20- leheline seletuskiri. Antud dokumenti lugedes torkab silma kiirustamine ja lausa lohakus. Siinkohal üks markantsemaid näiteid: <Kuni 2017. a volikogu valimistulemuste väljakuulutamiseni jäävad senised ühinevad Haljala vald, Rakvere vald, Sõmeru vald ja Vihula vald senistes piirides alles avalik-õigusliku juriidilise isikuna, kuid ühinemise jõustumisel kõik ühinevad vallad avalik-õiguslike juriidiliste isikutena lõpevad. Ühinemise tulemusena tekkiv Elva vald on seniste valdade õigusjärglane>.

VV määruses toodud põhjendused on suures osas otsitud. Püütakse õigustada, miks üle 5000 elanikuga omavalitsus on haldussuutlik, aga alla selle mitte. Tegelikult pole tahetud analüüsida kohalikke olusid, vaid on kasutatud kogu Eesti jaoks ühte Exel-tabeli varianti. Kas tõesti uus Haljala vald pea 4500 inimesega pole piisavalt haldussuutlik tulevikus? Julgen VV sellises väites tugevalt kahelda.

Tänaseks oleme kokku leppinud Sõmeru vallaga oma edasise tegevusstrateegia. Peame oma arvamuse esitama VV 15. maiks 2017. aastal. Tegemist peab olema väga argumenteeritud ja juriidiliselt korrektse dokumendiga. Oleme endale appi kutsunud advokaat Allar Jõksi. Kes siis veel, kui mitte endine õiguskantsler, suudaks aidata meil oma seisukohad väga selgelt formuleerida.

Kogu selles protsessis on palju erinevaid tegureid, mis oma rolli mängivad. Ei taha momendil asjade üle liialt spekuloida, järgnevates vallalehtedes peatun kindlasti uuesti antud teemal. Ise olen jätkuvalt seisukohal, et selle aasta oktoobris moodustame ühise valla Sõmeruga. Veidikene huumorit ka siia lõppu. Vaadake selle niinimetatud uue suurvalla kaarti. Minule meenutas see pilt küll mingit sarvikut.

Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu kohaselt peaks Rakvere valla piir moodustuma järgmiselt:

Andke teada, mida teie nägite. Seevastu Rakvere ja Sõmeru uus kaart kujutab kililipsu või liblikat.

Selle aasta tööplaanidel aga peatun järgmises vallalehes.

Optimismi säilitades ja seda ka teile soovides,

Aivar Aruja,
vallavanem

VALLAVALITSUSES OTSUSTATI

09. veebruaril 2017

- ◆ Otsustati nõustuda Taaravainu külas asuva Nõmme tee 3 katastriüksuse jagamisega.
- ◆ Otsustati nõustuda Taaravainu külas asuva Nõmme tee 5 katastriüksuse jagamisega.
- ◆ Otsustati nõustuda Veltsi külas asuva Viilhalli katastriüksuse jagamisega.
- ◆ Otsustati nõustuda Veltsi külas, Päide külas ja Kloodi külas asuvate katastriüksuste piiride muutmiseks.
- ◆ Otsustati nõustuda Tõrma külas asuva Tõrma reoveepumpla katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega ehitise omanikule.
- ◆ Otsustati liita Karunga külas asuvad Kõue katastriüksused.
- ◆ Otsustati korraldada 17 vähekindlustatud perele 2017/2018 kütteperioodiks küttepuude kohalevedu.
- ◆ Väljastati garantiikiri ühe Rakvere valla lapse lasteaia kohamaksu tasumiseks.
- ◆ Otsustati toetada ühte Rakvere valla õpilast huvitegevuse eest tasumisel.
- ◆ Otsustati maksta MTÜ-le Rallirada tegevustoetust võistluste läbiviimiseks.
- ◆ Otsustati lugeda korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks hooajaliselt üks taotluse esitanud isik.
- ◆ Väljastati ehitisluba Tarmo Teetlok'ile Karivärava külas Kase kinnistul ühepereelamu püstitamiseks.
- ◆ Väljastati ehitisluba Vilpo OÜ-le Levala külas Vilpo kinnistul päikeseelektrijaama püstitamiseks.
- ◆ Väljastati projekteerimistingimused Reigo Liukkenen'ile

Eeskülas Kaseriisika kinnistul abihoone projekteerimiseks.

14. veebruaril 2017

- ◆ Otsustati Hanke "Tõrremäe-Veltsi-Haljala kergliiklustee ehitusliku põhiprojekti ekspertiisi tegemine" tulemuste kinnitamine.
- ◆ Otsustati Hanke "Tõrremäe-Veltsi-Haljala kergliiklustee teevalgustuse tööprojekt" tulemuste kinnitamine.

22. veebruaril 2017

- ◆ Otsustati nõustuda Veltsi külas, Päide külas ja Kloodi külas asuvate katastriüksuste piiride muutmiseks.
- ◆ Määrati uued lähiaadressid kolmele katastriüksusele.
- ◆ Otsustati maksta avalduse esitanud isikutele ühekordseid sotsiaaltoetusi kokku summas 60 eurot ja küttetoetust kokku summas 235 eurot.
- ◆ Kinnitati 2017. aasta veebruarikuu vajaduspõhise peretoetuse maksmine summas 945 eurot.
- ◆ Kinnitati 2017. aasta veebruarikuu riikliku toimetulekutoetuse maksmine summas 1 412.30 eurot.
- ◆ Otsustati toetada ühte Rakvere valla õpilast huvitegevuse eest tasumisel.
- ◆ Kooskõlastati AS Ragn Sells jäätmeloe taotlus korraldatud jäätmeveoks Rakvere valla haldusterritooriumil 01.05.2017-30.04.2020.
- ◆ Algatati lihthange "Veltsi Lasteaed-Algkooli ventilatsioonisüsteemi ehitamine"
- ◆ Algatati lihthange "Auto liisimine"
- ◆ Väljastati projekteerimistingimused Kaarel Kilki'le Tobia külas Puisniidu kinnistul elamu projekteerimiseks.

Veebruarikuus volikogu istungit ei toimunud.

EESTI VABARIIGI 99

20. veebruaril toimus Lasila mõisas Eesti Vabariigi 99. sünnipäevale pühendatud kontsert. Sõnavõtuga esinesid vallavolikogu esimees **Toomas Rajamäe** ning vallavanem **Aivar Aruja**. Silmailu pakkusid vabakusteline tantsija **Mehis Saaber** ning **Kaurikooli balletiklassi tantsijad**. Külalised said fragmentide kaupa osa lühiballetist „Chopiniana“. Tantsijate juhendajateks on **Jenis Garancis, Liis Niller ning Mehis Saaber**. Rakvere Kaurikooli pälvis 2016. aastal **Aasta Huvikooli** tiitli.

Muusik Andrus Albrecht

Pidulik kontsert Rakvere valla rahvale

Mehis Saaber ning Kaurikooli balletiklassi tantsijad

Muusikalist naudingut pakkus laulja **ANDRUS ALBRECHT**, kes esitas valdavalt omaloodud laule, millede tekstid pärinesid Rakvere Teatri näitlejate **Toomas Suumani ja Üllar Saaremäe** sulest. Kontserdile järgnes tervitusšampus koos sünnipäevavordi söömisega. Umbes poolsada külalist nautis pidupäevahõngu mõnuses ja õdusas mõisasaalis. Meenutati toredaid koostegutsetud aegu ning anti ruumi uutele väljakutsetele. Õhus hõljus taaskohtumiste rõõmu. Täname kontserdi korraldajaid Rakvere valda ning Lasila kooli.

Toimetaja

Ajapaik– “ENNE JA NÜÜD”

Kes meist ei oleks hoidnud käes vana fotot ning esitanud mõttes mitmesuguseid küsimusi. Näiteks, *mis neist inimestest nüüd on saanud, kus täpsemalt on foto tehtud või millises seisukorras on vanal fotol olev hoone tänasel päeval.* Näiteks, *nüüd on hoopis teisiti, kuhu on see ja see pildilt kadunud.*

Foto: Anneli Meibaum

Lasila kooli 6. klassi õpilased, kes võtsid osa “Enne ja nüüd” fotovõistlusest

Lasila Põhikooli 6. klassi õpilased Denel Karrik, Gerty Punane, Jane– Ly Kongi, Martin Ottokar ja Gayle Punane, kuuldes Eesti Geoinformaatika Seltsi poolt korraldatavast üleriigilisest fotovõistlusest „Enne ja nüüd“, olid kohe nõus osalema ja valmis tegutsema. Meie ühiseks eesmärgiks oli **üle pildistada** olemasolevaid fotosid Lasila küla ehitistest ja neid ümbritsevast, sealhulgas Lasila mõisa peahoonet, mõisaparki ja teisi mõisaga seotud hooneid. Juba

Lasila kooli arhiivis olevate vanade fotode vaatamine tekitas ärevust. Kuidagi aukartustäratavad on vanad fotod. Pikalt mõtlemata see fotojaht algas ja valitud objektid ülepildistatud saidki ... See fotografeerimine polnudki nii lihtne kui esmapilgul tundus, sest objekte tuli tabada sama nurga alt nagu see oli valitud vanal fotol. Seejärel toimus fotode üleslaadimine **www.ajapaik.ee** portaali. Selles portaalis on Lasila kohta oma kaust, kus leidub väga vanu fotosid. 10. veebruaril tutvustati projekti kogu kooliperele. Üheskoos vaadati vanu fotosid, püüti leida erinevusi fotodel oleva vahel. Lisaks õppisime uute ülepildistatud fotode lisamist ning kaardil asukoha määramist. Sellega andsid kuuendikud oma panuse, tegid nn kingituse **Eesti Vabariigi 100. sünnipäevaks**. Tore, et sinna sai lisatud ka Lasila fotod, sest eks on ju Lasilagi killuke Eestimaast.

AJALOOST TÄNAPÄEVA

Foto: Eve Kangur

Külaelanikud tutvumas Ajapaiga portaaliga Lasila mõisahoones.

Vasakult: Maire Karrik, Kaido Karrik, Elle Karrik, Lasila kooli õpilane Denel Karrik, Maie Kalda, Linda Kangur, Agnes Luhn, Anne ja Värdis Sirelbu.

Kuna suur töö oli vanade fotode väljaotsimise ja ülepildistamise näol tehtud, siis toimus Lasila mõisa peahoones ka ümbruskonna ajaloo huvilistele õdus koosviibimine. Külaelanikud tutvusid Ajapaiga portaaliga, vaatasid sinna juba üleslaetud vanu fotosid Lasilast kui ka ülepildistatud fotosid. Arutamist ja äratundmisrõõmu jätkus kõigile. Kuna aega jäi napiks, aga väga palju pilte jäi veel vaatamata, siis järgmine kohtumine ajaloo huvilistele toimub aprillis. **Teated ürituse täpse kuupäeva kohta tulevad Lasila poodi ja noortekeskusesse.**

Infona olgu öeldud, et kõik huvilised saavad vaadata fotosid Eestimaa kaunite paikade kohta internetist www.ajapaik.ee.

Ka teie saate anda oma panuse Eesti Vabariigi 100. sünnipäevaks. Asuge usinasti oma kodukohta pildistama ja fotosid üles laadima!

Tiina Mesi ja Eve Kangur,
Lasila kooli õpetajad

Seoses käesoleva artikliga palub toimetis ülepildistada ja toimetusele saata fotol olev vaade. Tublimatele auhinnad!

Foto: Linda Kanguri erakogu

KOOLIELU

Foto: Kadi Prants

Laulev näitleja Jüri Aarma ja

Ooper-Kvartett

99. sünnipäeva tähistamine Lasila koolis sai alguse juba 22. veebruaril, mil meil olid külas laulev näitleja Jüri Aarma ja Ooper-Kvartett. Erinevate maade hümne tutvustava kontserdi nimeks oli "Ei pea mitte püsti tõusma". Saime teada, et näiteks USA hümnid sõnad kirjutati vangipõlves ümbriku tagaküljele ja viisina kasutati ühte brittide klubilaulu. Jüri Aarma esituses kuulsime ka ENSV hümnid "Jää kestma, Kalevite kange rahvas", mille viisiga Aarma sõnul on Ernesaks hulga rohkem vaeva näinud kui Pacius, kes praeguse Eesti-Soome hümnid on loonud hoopis lõbusa tudengilauluna. Meile kõigile tuntud viis "Ei seedrid, ei palmid, ei kasva me maal", on aga Vaikse ookeani saareriigi Mikroneesia hümniks. Kontsert oli meeleolukas ja pakkus mõtteainet veel pikaks ajaks.

Peale lõunat toimus direktori vastuvõtt kutsututele. Nendeks olid õpilased, kes on aasta jooksul silma paistnud kas oma aktiivsuse, hea õppimise, hea käitumise, abivalmiduse ja hoolivuse või kooli esindamise eest väljaspool. Samuti olid kutsutud nende laste vanemad. Peale kiidusõnu ja käskkirjade, millega õpilastele tunnustust avaldati, kätteandmist, toimus tänu tähe kontsert. Sellel aastal olid esinejateks Emili & Alex Rakverest. Hiljem kostitati kõiki osalejaid suupistete ja tordiga. Pidulaua hõrgutised olid valmistanud õpilased õpetaja Anu Õunapi juhendamisel.

Palju õnne, Eesti! Jääme 100. sünnipäeva ootele, et seda veelgi väärkamalt tähistada.

Foto: Eve Kangur

Foto: Kadi Prants

Lasila kooli direktor Katrin Murakas ja muusikaõpetaja Keio Soomelt

Järgmisel päeval, 23. veebruaril, toimus koolis pidulik aktus ja direktori vastuvõtt tublimatele õpilastele ja nende vanematele. Aktuse korraldajad olid direktor Katrin Murakas ja muusikaõpetaja Keio Soomelt. Sõnaseaded vaheldusid muusikapaladega.

Kooli kitarriring, mille juhendajaks on Toivo Reinsoo, laulis: "Tuhanded külad, tuhanded talud, laiali Eestimaal.....". Väärika ja väga huvitava piduliku kõne pidas kooli direktor. Mudilaskoor esitas mitu lastelaulu, solistina esines Kirke Helene Kangur. Võimsalt kõlas maskuliinse poistekoori esituses: "Jää vabaks, Eesti meri, jää vabaks, Eesti pind....". Aktuse lõppedes hüüatas üks õpetaja, et küll on uhke olla Lasila kooli õpetaja. See ütleb rohkem kui sada sõna.

Foto: Eve Kangur

Lauljad Emili ja Alex

Lasila kooli direktori tunnustuse pälvisid:

Eest vasakult: Mariken Labi, Kadriin Viidemann, Kirke Helene Kangur, Kadri Põldoja, Kaisa Liivak, Karoliina Kask, Urmet Vahtra, Anete Selezen, Merike Tamm, Merili Kurvits, Eliise Zubarev.

Tagant vasakult: Gerty Punane, Lisette Selezen, Oliver Karl Laks, Kevin Kuusemäe, Joel Pärnamets, Andres Randviir, Gayle Punane, Romet Laansalu, Ingrid Udeküll

Kadi Prants,

Lasila kooli raamatukogutöötaja

Meisterdamine Levala külas

KÜLADEST

Dekoratsioonid kodu kujundamiseks

Foto: Killu Udeküll

22. jaanuari päikeselisel pühapäeval kogunesid meisterdamishuvilised naised koos lastega Levala külaseltsi kõlakotta. Kohalik aktivist **Ülle Sillandi** oli varakult valmistunud ja hulga männikäbisid valmis korjanud ning ära kuivatanud. Alustuseks valisime 30-40 männikäbi (vastavalt oma soovile kas suuremad või väiksemad), millelt

eemaldasime varred, et oleks parem kuuma liimiga penoplastist pallile kinnitada.

Seejärel panime liimpüstolid soojenema ning töö võis alata. Ikka kuuma liimi pallile ja käbi otsa ... kuni terve pall oli käbidega kaetud. Peale lühikest kuivamisega kinnitasime palli külge kruvi, millel küljes traat – valmistusime käbikera värvima. Värvisime *spray*-värviga välistingimustes – üks keerutas traadist hoides kera ja teine pihustas värvi. Seekord valmisid hõbedased ja kuldsed kerad. Peale kuivamist oli aeg liimiga käbidele pärleid kinnitada ning käbide vahele „täidist“ lisada – paberlilled, pärlid, jms. Täiteks võib ka panna näiteks kuuseoksi, kunstlilli või muud käepärast materjali.

Oli tore koos meisterdada – umbes tunni ajaga said kõik valmis ilusa kodukaunistuselemendi.

Liina Maasing,
Levala küla elanik

Foto: Kristi Parm

Marko Reinmann
ja hobune
Bengali
lõbustasid
vastlapäeval
Levala külarahvast
saanisõiduga

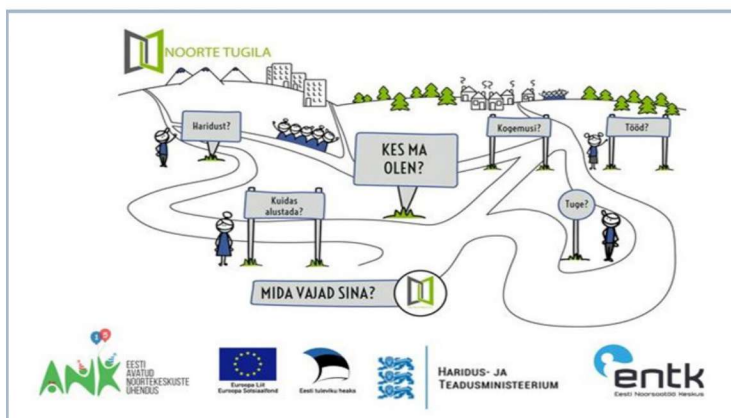
Sel talvel ei ole ilmataat meid just lumega hellitanud ja vastlapäeva tuleku eel oli suuri kahtlusi, kas ikka õnnestub liugu lasta või peab nukralt poris seisma. Meie küla **vastlapäeva** tähistamine oli planeeritud **26. veebruarile** ning õnneks läksid paar päeva varem ka taevaluugid valla ning pühapäevaks oli maa valge ja kelgurajad ootasid vallutamist. Seda võimalust olid lisaks suurele laste hulgale tulnud ära kasutama ka täiskasvanud, kes uljalt mitmekesi saanil olles mäest alla tuhisid. Sõit käis ikka võidu peale, võistlust saatsid pealtvaatajate ergutused ja kilded ning kõige pikema liu peale käis tihe rebimine. Liulaskmisele järgnesid erinevad teatevõistlused ning saanisõit oma küla hobuse rammu toel.

Lastele oli see tõeline atraktsioon, kui saan tuhisid läbi lume ja kuljuste kõla kaikus üle männiku. Kui külm näpistama hakkas, siis ootas meid kõlakoda sooja tee, supi ja vastlakukliga. Enne sööma asumist oli võimalus jagada oma teadmisi vastlapäeva tähistamisest ning viktoriini tulemused näitasid, et üllatavalt hästi tuntakse vanu kombeid.

Kuklid said söödud ja jutud räägitud ning koju minnes oli hinges nii soe tunne, kui mõtlesin tänulikult neile asjalikele ja hakkajatele tegelastele, kes argipäeva kiirete toimetuste kõrvalt võtavad aega, et rahvas kokku kutsuda ning üheskoos traditsioone ja rahvakombeid järgides aega veeta.

Kristi Parm,
Levala küla elanik

TEADAANDED

Märka õppimisest ja tööelust kõrvale
jäänud noort!

Enam kui 1400 noort kõikjal Eestis on alates eelmise aasta oktoobrikuust leidnud abi Noorte Tugilast. Noored, kes hetkel ei tööta ega õpi, on oodatud Noorte Tugilasse. Ametlik töötustaatus või registrijärgne elukoht ei ole Tugilasse pöördumisel olulised - oodatud on nii Rakvere, Rägavere kui ka Sõmeru valla, aga ka muu sissekirjutusega noored. Noorte Tugila püüab leida igas noores üles motivatsiooni, tuues koju jäänud noored kogukonna- ja ühiskonnaellu tagasi.

See on võimalus 15-26 aastastele õppimise ja töötamisega hõivamata noortel saada tuge haridustee jätkamisel või tööelu alustamisel. Oodatud on ka väikese lapsega kodused noored emad.

Vahel on noorel inimesel iseeneses selgusele jõudmiseks vaja oma mõtteid jagada, leidmaks alustamiseks kindlustunnet. Tugilas saab noor arutada oma olukorda ja võimalusi neutraalsel seisukohal oleva noorsootöötajaga. Noorsootöötaja nõustab ja toetab noort, aitab püstitada tal eesmärgi ja suunab noort eneses peituvaid ressursse taas üles leidma. Koolist väljalangenud või tööturult kõrvale jäänud on õrn sihtgrupp, kelle kogukonnaellu tagasitoomiseks toetab

Tugila nende isiklikku arengut, lähtudes ainult noore vajadustest ja huvidest. Noorsootöötaja on osake tugivõrgustikust, mis aitab noorel leida sobivat tööd või toetada noort hariduse jätkamisel.

Tugila on osa Euroopa Liidu algatatud Eesti Noortegarantii riiklikust tegevuskavast, mille eesmärgiks on ühiskondlikult nõrgemal positsioonil olevate noorte võimalikult kiire tööle aitamine. Tugila teeb tihedalt koostööd erinevate kohalike ja üleriigiliste asutuste ning organisatsioonidega. Noorsootöötaja saab noort aidata nii kontaktide leidmisel kui loomisel.

Mõnikord on noor inimene mõtetega suisa tupikusse sattunud ja tema motivatsioon on vähene või puudub hoopis. Emad - isad kui ka vanavanemad, naabrid, märgake abivajavaid noori enda ümber, kes ei õpi ega tööta, kellel võiks programmist abi olla. Julgustage neid Noorte Tugilaga ühendust võtma või andke ise hädasolijast Tugilale (anonüümselt) teada. Lisaks nõustamisele toimuvad huvitavad ühisüritused, töötoad, koolitused ja väljasõidud.

Tugila noorsootöötaja on **Oxana Nikitina**, kellega saab ühendust võtta kas

e-posti teel oxana@someru.ee või

helistades tel: 5301 5577 või

kirjutades Facebooki'i.

Leia meid Facebookist : Lääne-Virumaa Noorte Tugila.

Noortekeskuste Noorte Tugila programmi tegevuste elluviimist rahastatakse haridus- ja teadusministri kinnitatud ja ESF kaasrahastatud programmi „Tõrjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööhõivevalmiduse parandamine“ alusel.

Oxana Nikitina,

Noorte Tugila Noorsootöötaja

Häirenuputeenus päästab – kuus aastat kõikjal Eestis

Medi häirenuputeenus on igas Eestimaa otsas kättesaadav olnud tervelt kuus aastat. Selgitasime välja, kuidas häirenupp hättasattunud aidanud ja mitmekümnel inimesel lausa elugi päästnud on ning kuidas teisedki abivahendid oma kodus kauem elada võimaldavad.

Häirenupp on maailma kõige lihtsam abivahend. Üldjuhul on selle kasutaja eakas või liikumispuudega inimene, kes kannab kodus ja kodu lähisel viibides randmel või kaelas veekindlat kellataolist häirenuppu. Õnnetuse korral - olgu see kukkumine, terviserike või kasvõi tulekahju, vajutab hätta sattunu punast nuppu. Seejärel helistab spetsiaalne käed-vaba hoolekandetelefon - mis on paigutatud inimese koju - Medi kõnekeskuse operaatorile. Temaga suheldes selgitatakse välja kohapealne abivajadus. Operaator saadab vajadusel kohale hoolealuse enda usaldatava isiku - lähedase, naabri, sotsiaaltöötaja, kriitilisemal juhul

ka kiirabi või päästeameti.

Häirenupu eesmärk ja suurim kasu ongi kohene teavitamine abivajadusest ning abi kiire saabumine. Paljudel juhtudel on abi saamise kiirus kriitiline, et minimeerida õnnetuse tagajärgi. Medi on aastatega lahendanud kümneid olukordi, kus ilma häirenuputa oleks hädasolija mitmeid tunde või lausa ööpäevi oma kodus abita olnud. Häirenupuga saadakse abi üldjuhul vähem kui tunniga, mis on hätta sattudes ja abi oodates tohutu vahe.

(järgneb lk 7)

Kaasaegsel häirenupul on lisaks käsitsi nupu vajutamisele ka **kukkumisanduri funktsioon**. Kukkumisandur algatab tugeva põrutuse korral häirekõne automaatselt sel juhul, kui inimene pärast kukkumist enam ei liiguta. Nii saab info võimalikust õnnetusest hoolealuse abilistele edastatud kasvõi meelemärguse kaotusega lõppenud kukkumise järgselt.

Võrreldes mobiiltelefoniga on häirenupul mitmeid olulisi eeliseid. Häirenupp on randmel alati käepärast, mitte nagu telefon, mis kipub kodus ikka kindlas kohas olema. Häirenupp on veekindel, sellega võib ka duši all käia, kus on libe ja servad, millest üle astudes on kukkumisoht veelgi suurem. Samuti ei saa häirenupp ootamatult tühjaks, patarei kestab aastaid. Medil on kuue aasta jooksul korduvalt ette tulnud olukordi, kus mobiil on inimesel kaasaski, kuid seda ei suudeta või osata käsitleda. Häirenupul on vaja vaid üht nuppu vajutada või teeb sellegi ära kukkumisandur. Häirenupu vajutus on palju lihtsam ja mugavam kui telefoni käsitlemine, eriti ärevas olukorras, kus isegi noortel ei tule numbrid meelde.

Häirenuppu kasutatakse Eestiski üha sagedamini ohtlikes tootmistes, laborites, taastusraviasutustes ja mujal, kus üksinda viibiv isik õnnetuse tagajärjel ootamatult abi vajada võib. Aeg-ajalt vajavad häirenuppu nooremad ja üldjuhul terved inimesed, näiteks operatsioonijärgselt taastudes, mil kukkumisoht suurem või haigushoog kasvõi ajutiselt üksi kodus olles abivajaduse tingida võib. Kasulik on igasugusteks ootamatusteks valmis olla kui hiljem kahetseda ja pikaajalise tervisekahjustusega riskida.

Medi häirenupulahendusega saab ühendada spetsiaalse **suitsuanduri**, mis on kodudes niikuinii kohustuslik. Kui tavapärane suitsuandur piiksub vaid lokaalselt, siis hoolekandetelefoniga seotud suitsuandur algatab koheselt automaatse häirekõne ja Medi kõnekeskuse operaator kutsub vajadusel päästeameti välja.

Seda kasutavad nii üksikutes metsataludes kui suurlinna korterites elavad inimesed, sest õnnetus võib tabada igaüht ja ka kortermajas ei oska naabrid iga hetk seinte taga juhtunut kahtlustada. Medi häirenuputeenusega on abi ühe nupuvajutuse või suitsuanduri automaatse häirekõne kaugusel.

Kuue aasta jooksul on Medi häirenuputeenuse abil erinevaid muresid lahendatud ja abilised koju saadetud üle 600 korral, sealhulgas üle 30 kiirabi ja isegi üks politsei väljakutse. Pea kolmekümnel korral on häirenupp aidanud hoolealuse elugi

päästa, mille üle on õnnelikud nii hoolealused, lähedased kui ka väärt teenuse pakkuja töötajad.

Teine, paljudele noorematelegi vajalik ja meil uudne abivahend on **automaatne ravimidosaat**, mis Soomes, Rootsis ja mujalgi juba 25 aastat kasutusel olnud. Hõlpsalt käsitletaval seadmel on 28 eraldi ravimilahtrit, kuhu hooldaja või lähedane ravimid valmis paneb. Täpselt määratud kellaaegadel annab ravimidosaat meloodia ja punase tulukese vilkumisega märku, et on aeg tablett võtta. Ravimidosaat tagab, et unustama kipuv inimene õigel ajal just õige ravimi manustab. Lihtne lahendus välistab valede ravimite võtmise ja võimaliku üledoseerimise. Paljude haiguste puhul on ravimi õigeaegne võtmine ju erakordselt oluline, hoides ära traagilised tagajärjed ja elukvaliteeti kahjustavad tüsistused.

Unustama kipuvatel inimestel aitab oma kodus turvaliselt elada ja sooja toitu valmistada **elektriline pliidiavalur**. Lahendus sobib kõikidele elektripliitidele, hoides ära kõrbema läinud toidust tekkida võiva tulekahju ning ohu varale ja eludele. Pliidiavalur mõõdab nii temperatuuri pliidi kohal kui sisse lülitamise lubatud aega ning lülitab pliidi välja enne, kui võimalik süttimisoht üldse tekib. Pliidiavalur on erakordselt tarvilik ühisköörides, sotsiaalkorterites ja -majades ning üksinda elavatel eakatel. Kui hajameelne eakas või dementne isik peaks uitama minema, aitab tema asukohta tuvastada väike ja ülihtne **positsioneerimise abimees**. Lähedane või hooldaja saab oma nutitelefoni alati vaadata, kus inimene asub. Samuti saab tellida automaatse teavituse, kui inimene hakkab liikuma või jääb pikemaks ajaks liikumatuks. Nii teab vajadusel huvi tunda, kas kõik on korras. Medi häirenuputeenus, automaatne ravimidosaat, elektriline pliidiavalur ja kaduma läinud eaka asukoha tuvastamise lahendused **tagavad eakale lähedasele tema enda kodus ja kaugemalgi kõrgema turvatunde ja kõigile hoolivatele lähedastele hingerahu**.

Lisainfot saab Medi nõuandeliinil 661 8181, e-postiga info@medi.ee ja kodulehel www.medi.ee ning www.hairenupp.ee. Vajadusel suhelge ka linna või valla sotsiaalosakonnaga, et vajalikud abivahendid saamata ei jääks ja igaüks saaks end oma kodus kindlalt tunda ja kauem iseseisvalt elada.

*Su kalmu kohal tasa nutvas tuules
me vaikselt langetame pea.*

Mälestame lahkunud vallakodanikke!

Toomas Saare	01.07.1963 – 01.02.2017	Levala küla
Ella Lanto	16.07.1931 – 11.02.2017	Lasila küla
Hilma Kala	02.12.1931 – 13.02.2017	Arkna küla
Valentina Kallas	05.05.1940 – 18.02.2017	Lepna alevik

Õnnitlused eakatele**sünnipäevalastele****Rakvere Vallavalitsuselt!**Veebruar

Leida- Mariette Tiidumaa	93	Veltsi küla
Ella Paas	87	Lepna alevik
Melita Aimsalu	87	Tobia küla
Eevi Aasa	81	Tõrma küla
Luule Mäe	81	Veltsi küla
Heldi Teppan	81	Tõrma küla
Maris Pruer	80	Lepna alevik
Edgar Masing	70	Kõrgemäe küla

Veebruarikuus**Rakvere vallas****uusi ilmakodanikke****ei sündinud!****Arkna****25. JUUNIL 2017****ARENEV ARKNA****RAKVERE VALLA SUUR SUVEPÄEV****Arkna mõisas**

Kutsume sind meeleolukale suvepäevale
Arkna mõisa Rakvere vallas.

Info ja müüjate registreerimine info@arkna.ee
Arkna küla asub Tallinn-Narva maantee 97. kilomeetril

Arkna

- Laad - head kohalikud toidud, käsitöö, antiik ja vanavara
- Terviseala - ravimtaimed ja tervisetooted, massaaži- ja teraapiatelgid
- Meisterdamine ja töötoad suurtele kui väikestele
- Esinejad - omakandi tantsijad ja pillimehed
- Rakvere valla külade vaheline mõõduvõtt

Oled oodatud Arknale!

Järgmine Rakvere Valla Sõnumid ilmub aprillis 2017

Artikleid uude väljaandesse saab postitada toimetuse aadressile 25. märtsini

Toimetaja: Anneli Meibaum
annelimeibaum@gmail.com
Tel. 51 909 672

Rakvere Vallavalitsus
Vallikraavi 8, Rakvere
Tel. 327 8262

Trükitud trükikojas
VALI PRESS OÜ
Tel. 50 872 98
Tiraaž 900 eks